

Ára: 1500 Ft

The Hungarian Language
Journal of the Society of Hungarian Linguistics

Managing Editor

DEZSŐ JUHÁSZ

Editors

TAMÁS FARKAS, RUDOLF SZENTGYÖRGYI

Editorial Board

**IMRE BÉKÉSI, LÁSZLÓ HONTI, ISTVÁN HOFFMANN,
FERENC KIEFER, JENŐ KISS, ISTVÁN NYOMÁRKAY,
FERENC PUSZTAI, PÉTER SIPTÁR, ISTVÁN SZATHMÁRI**

Advisory Board

**SUSAN GAL (USA), DANILO GHENO (I), RIHO GRÜNTHAL (FIN),
VALENTIN GUSEV (RU), JÁNOS PÉNTEK (RO),
MAREK STACHOWSKI (PL), EBERHARD WINKLER (D)**

CONTENTS

SÁROSI, ZSÓFIA: Pragmatics, sociopragmatics, and politeness research in Hungarian historical linguistics	129
PETYKÓ, MÁRTON: Documents of witchcraft trials as community and identity forming discourse..	147
KREPSZ, VALÉRIA: The speech act of requesting in Middle Hungarian missives written by noblemen and commoners	162
MOHAY, ZSUZSANNA: From resentment to insult. The pragmatics of reproof in Middle Hungarian personal letters	174
NÉMETH, LUCA ANNA: The notion of linguistic politeness in Magyar Nyelvőr in the age of Dualism	189
PÉTERI, ATTILA: The syntax and semantics of the sentence adverbial <i>valószínűleg</i> , with some additional contrastive observations	204
E t y m o l o g i e s. BÜKY, LÁSZLÓ: <i>Petinét</i> ‘lace work’ – <i>Kaputziner Fa piklivel</i> ‘cafe-au-lait wood, ornamented’	
S p o k e n H u n g a r i a n. CS. NAGY, LAJOS: Phonological and morphological investigations on the basis of the dialect atlas of Medvesalja	219
R e v i e w s. V. RAISZ, RÓZSA: Szathmári István, A Magyar Nyelvtudományi Társaság története [The history of the Society of Hungarian Linguistics] (1904–2005). – KOMLÓSI, LÁSZLÓ IMRE: Kugler Nóra – Laczkó Krisztina – Tátrai Szilárd eds., A megismerés és az értelmezés konstrukciói. Tanulmányok Tolcsvai Nagy Gábor tiszteletére [Constructions of cognition and interpretation. Papers in honour of Gábor Tolcsvai Nagy]	224
S o c i e t y N e w s. KISS, JENŐ: Greeting István Szathmári on his 90th birthday in the Society of Hungarian Linguistics. – SZENTGYÖRGYI, RUDOLF: Erzsébet Zelliger is 70	235
D a t a f r o m t h e H i s t o r y o f H u n g a r i a n. BALÁZSI, JÓZSEF ATTILA: Kosher or terefah? Jiddish entries in the Etymological Dictionary	244
L e t t e r t o t h e E d i t o r. LÁSZLÓ PÉTER writes. – The Editor writes	250
	254

MAGYAR NYELV

A MAGYAR NYELVTUDOMÁNYI TÁRSASÁG FOLYÓIRATA

ALAPÍTVÁ: 1904-BEN

111.
ÉVFOLYAM

2015.
2. szám

MAGYAR NYELVTUDOMÁNYI TÁRSASÁG
BUDAPEST

MAGYAR NYELV 111. ÉVF. 2. SZÁM * 2015.

Felelős szerkesztő
JUHÁSZ DEZSŐ

Szerkesztők
FARKAS TAMÁS, SZENTGYÖRGYI RUDOLF

Szerkesztőbizottság
**BÉKÉSI IMRE, HONTI LÁSZLÓ, HOFFMANN ISTVÁN,
KIEFER FERENC, KISS JENŐ, NYOMÁRKAY ISTVÁN,
PUSZTAI FERENC, SIPTÁR PÉTER, SZATHMÁRI ISTVÁN**

Nemzetközi tanácsadó testület
**SUSAN GAL (USA), DANILO GHENO (I), RIHO GRÜNTAL (FIN),
VALENTYIN GUSZEV (RU), PÉNTEK JÁNOS (RO),
MAREK STACHOWSKI (PL), EBERHARD WINKLER (D)**

TARTALOM

SÁROSI ZSÓFIA: Pragmatika, szociopragmatika, udvariasságkutatás a magyar nyelvtörténetben	129
PETYKÓ MÁRTON: A boszorkányperek periratai mint közösség- és identitásképző diskurzusok	147
KREPSZ VALÉRIA: A kérés beszédaktusa középmagyar kori főnemesek és közrendűek levelezésében	162
MOHAY ZSUZSANNA: A nehezteléstől a sértésig. A rosszállás pragmatikája középmagyar kori magánlevelekben	174
NÉMETH LUCA ANNA: A nyelvi udvariasság kérdése a Magyar Nyelvőr dualizmus korabeli évfolyamaiban.....	189
PÉTERI ATTILA: A valószínűleg mondathatározó szemantikája és szintaxisa kontrasztív tekintéssel	204
Szó- és szólélmagyarázatok. BÜKY LÁSZLÓ: Petinét – Kaputziner Fa pikivel	219
Élő nyelv. Cs. NAGY LAJOS: Hangtani és alaktani vizsgálatok Medvesalja magyar nyelvjárás atlasza alapján	224
Szemle. V. RAISZ RÓZSA: Szathmári István, A Magyar Nyelvtudományi Társaság története (1904–2005). – KOMLÓSI LÁSZLÓ IMRE: Kugler Nóra – Laczkó Krisztina – Tátrai Szilárd szerk., A megismerés és az értelmezés konstrukciói. Tanulmányok Tolcsvai Nagy Gábor tiszteletére	235
Társasági ügyek. KISS JENŐ: A kilencvenéves Szathmári István köszöntése a Magyar Nyelvtudományi Társaságban. – SZENTGYÖRGYI RUDOLF: Zelliger Erzsébet 70 éves.....	244
Nyelvtörténeti adatok. BALÁZSI JÓZSEF ATTILA: Kóser vagy tréffi? Jiddis szócikkek az Etimológiai Szótárban	250
Levélszekrénny. PÉTER LÁSZLÓ írja. – A szerkesztőség írja	254

TÁJÉKOZTATÓ A MAGYAR NYELVTUDOMÁNYI TÁRSASÁGRÓL

A Magyar Nyelvtudományi Társaságot illető közléseket (tagajánlás, elhalálozás, indítvány, javaslat, könyv- és egyéb adományok bejelentése) *Kiss Jenő elnök* címére (1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A) kell küldeni. – Az évi tagsági díj 4000 Ft, nyugdíjasoknak 2000 Ft, egyetemi és főiskolai hallgatóknak, gyesen, gyeden lévőknek 1000 Ft. Pártolói tagdíj 10 000 Ft. – A Társaságnak szánt pénzüsszegek (tagsági díj, kiadványok ára, céltámogatás) a *Magyar Nyelvtudományi Társaság* címére küldhetők (*Bakonyiné Tóth Gabriella* szervező titkár: 1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A, III. em. 324. szoba), vagy befizethetők a Társaság **Erste Bank 11991102–02102971 számú csekk számlájára**. A Társaság köszönettel fogadja a személyi jövedelemadó 1%-ára tett felajánlásokat; **adószám: 19007665-1-42.**

Félfogadási idő: kedd (a felolvasó ülések előtt): 14–16.30, csütörtök: 10–12 óráig. Telefon (félfogadási időben): 485-5200/5121 mellék.

A Társaság honlapja: www.mnyt.hu, imélcíme: tarsasag@mnyt.hu.

EGYÉB TUDNIVALÓK

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletága, 1089 Budapest, Orczy tér 1. Előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknél, imélben: hirlapelofizetes@posta.hu, faxon: 303-3440. További információ: +36-80-444-444. • Megvásárolható a *Verano Könyvesboltban* (1053 Budapest, Magyar utca 40., tel.: +36-20-418-5464). • Külföldön terjeszti a Batthyány Kultur-Press Kft. (H-1014 Budapest, Dísz tér 3., tel./fax: 201-8891, imél: batthyany@kultur-press.hu). • Éves mutató: Kiss Gabriella. Tördelte Szabó Panna. Készült a START Nonprofit Kft. Nyírségi Nyomda üzemében. Felelős vezető: Balogh Zoltán vezérigazgató. **A folyóirat elektronikus változata olvasható a világhálón: <http://www.c3.hu/~magarynyelv>. Imélcímünk: mny.szerk@gmail.com.**

Manuscripts and editorial correspondence should be addressed to *Magyar Nyelvtudományi Társaság / Hungarian Linguistic Society*, Budapest, Múzeum krt. 4/A, H-1088 Hungary. E-mail: mny.szerk@gmail.com. Web: <http://www.c3.hu/~magarynyelv>. Distributed in Hungary by Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletága. Subscriptions accepted by newspaper carriers, and in the Magyar Posta Zrt. office: 1089 Budapest, Orczy tér 1. E-mail: hirlapelofizetes@posta.hu. Distributed outside Hungary by Batthyány Kultur-Press Kft. (H-1014 Budapest, Dísz tér 3., tel./fax: +36-1-201-8891, e-mail: batthyany@kultur-press.hu).

Folyóiratunk állandó támogatója
az MTA Könyv- és Folyóirat-kiadó Bizottsága.

Folyóiratunknak ezt a számát
támogatta:

nka

ISSN 0025–0228 (nyomtatott)

HU ISSN 1588–1210 (online)